

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 XV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2024

Nr. 7

AMENDEMENT VAN HET LID VAN DER LEE C.S.

Ontvangen 4 oktober 2023

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

De departementale begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 1 Arbeidsmarkt** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 345.000** (x € 1.000).

II

In **artikel 7 Kinderopvang** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 250.000** (x 1.000).

Toelichting

Dit amendement heeft twee doelen; enerzijds het verhogen van het minimumloon en anderzijds het verhogen van de kinderopvangtoeslag. Daarmee willen de indieners de koopkracht verbeteren voor lage- en middeninkomens.

Ten eerste beoogt dit amendement het minimumloon met 1,2% te verhogen met volledige koppeling aan de uitkeringen per 1 juli 2024. Daarmee stijgen de bijstand, de AOW en de loongerelateerde uitkeringen mee. Daarvoor wordt per amendement 345 miljoen euro vrijgemaakt voor 2024.

Dit amendement kan alleen een bedrag vrijmaken voor het voorliggende jaar, namelijk 2024. In het dekkingsamendement is tevens structureel 840 miljoen vrijgemaakt. Daardoor heeft de regering de ruimte om de verhoging van het minimumloon structureel te bekostigen. De indieners verzoeken de regering de doorwerking in de jaren vanaf 2025 voor te bereiden, middels een groeipad dat oploopt tot structureel 840 miljoen euro.

De verhoging van het minimumloon heeft doorwerking op verschillende delen van de Rijksbegroting. Dit amendement maakt het totaalbedrag vrij. De indieners vragen de regering tevens het vrijgemaakte bedrag te verdelen over de relevante artikelen. Zo is er op de SZW-begroting sprake van doorwerking naar hoofdstuk 15, 40 en 83. De Kamer heeft echter alleen budgetrecht m.b.t. hoofdstuk 15.

De verhoging van het minimumloon leidt tot een aanzienlijke koopkrachtverbetering voor personen met een loon op het niveau van en boven het minimumloon en voor uitkeringsgerechtigden waaronder ontvangers van de AOW, bijstand en loongerelateerde uitkeringen zoals de WW en de WIA. Ook leidt de verhoging van het minimumloon tot hogere uitgaven aan toeslagen.

Dit amendement is op deze manier vormgegeven omdat de minimumloonverhoging per AMvB of wetswijziging loopt. De Kamer kan een AMvB niet amenderen. Ook ligt er geen wetswijziging voor om te amenderen. De indieners verzoeken de regering om het minimumloon per wetswijziging beleidsmatig met dit bedrag te verhogen.

Ten tweede beoogt dit amendement de kinderopvangtoeslag te verhogen, om daarmee middeninkomens verder te ondersteunen. Dit amendement maakt in 2024 250 miljoen beschikbaar en 508 miljoen euro structureel beschikbaar voor een verhoging van het maximum uurtarief richting het gemiddeld uurtarief voor de dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang. Daarmee zorgt dit amendement ervoor dat de kinderopvangtoeslag die ouders ontvangen beter aansluit bij de daadwerkelijke kosten voor kinderopvang die zij maken. Dit betekent dat het maximum uurtarief per opvangsoort met de volgende percentages wordt verhoogd. De indieners verzoeken de regering de doorwerking in de jaren vanaf 2025 voor te bereiden, middels een groeipad dat oploopt tot structureel 508 miljoen euro.

De indieners stellen voor om te voorkomen dat de prijzen in de kinderopvang stijgen, door afspraken te maken met de sector naar aanleiding van de toezegging die is gedaan om een verhoging van het maximum uurtarief slechts te besteden aan hogere salarissen (die inmiddels zijn overeengekomen in een nieuwe cao). Zo leidt een hogere maximum uurprijs niet tot een hogere uurprijs voor ouders.

Omdat ouders te maken krijgen met beter betaalbare kinderopvang zullen meer kinderen gebruik maken van de kinderopvang, zodat zij zich beter kunnen ontwikkelen. Ook zullen hun ouders (meer) aan het werk kunnen, zodat personeelstekorten afnemen. Daarnaast zorgt de stabiliteit van de prijzen ervoor dat ouders minder hoeven te vrezen voor terugvoeringen.

De verhoging van het maximum uurtarief in combinatie met afspraken die gemaakt kunnen worden met de sector over het beperken van prijsverhogingen zijn ook een eerste stap richting tariefregulering. Het kabinet werkt verder aan de uitwerking van tariefregulering, maar ouders hebben nu al te maken met kinderopvang die (veel) duurder is dan het maximum uurtarief waarover zij kinderopvangtoeslag ontvangen. Met dit amendement wordt dat verschil grotendeels opgelost. Daarom biedt dit amendement ook een kans om de gevolgen van tariefregulering op het gebruik van kinderopvang en het aantal uren werken door ouders in de praktijk te onderzoeken.

Dekking wordt gevonden door middel van een dekkingsamendement op het Belastingplan, dat de bankenbelasting verhoogt, de inkoopfaciliteit dividendbelasting afschaft en het toptarief van box 2 en box 3 verhoogt. In de dekking is voorzien voor een incidenteel bedrag in 2024 voor de stijging van het minimumloon in het laatste halfjaar en voor het structurele bedrag dat benodigd is in de daaropvolgende jaren. Daarnaast wordt hiermee het maximum uurtarief van de kinderopvangtoeslag verhoogd.

Van der Lee
Van Weyenberg
Grinwis
Kuiken